

17 haléřů před soudem

Soud vyslechl klíčové svědky v civilním sporu Ivo Rittig vs. Nadační fond proti korupci

Jedním z výsledků sporu o tunelování dopravního podniku je zjištění, že bývalí rozvědčíci z StB mají monopol na výrobu papíru pro pasy.

Pražský městský soud ve čtvrtek naostro otevřel spor politického bosse Ivo Rittiga s Nadačním fondem proti korupci. Soudce Tomáš Novosad se vůbec poprvé pustil do výslechu svědků – a bylo to zajímavé jednání.

Po včerejšku lze říci několik věcí. Fond před soudem de facto prokázal, že pražský dopravní podnik nakupoval předražené lístky na MHD a veřejné peníze zbůhdarma mizely v soukromých kapsách (Novosad v této souvislosti mluvil o korupci). Lze však také identifikovat slabé místo obhajoby Fondu – existuje sice hodně slušných indicií, ovšem žádný přímý a nezpochybnitelný důkaz, že tento "desátek" (17 haléřů z každého lístku) inkasoval Rittig.

Třetí zjištění je alarmující. Partička předlistopadových rozvědčků (I. správa StB) vlastní už 15 let továrnu, která je jako jediná u nás schopna vyrobit speciální papír s ochrannými prvky. Papír, který se používá nejen k tištění lístků na tramvaj, ale i pasů a občanek. Kontakty a možnosti Nejdřív soud řešil, co s Rittigem, který po Fondu požaduje, aby z netu odstranil veškeré zmínky o tom, že má něco společného s tunelováním Dopravního podniku hlavního města Prahy (DPP) prostřednictvím předražených jízdenek a dalších triků. Vlivný milionář žije v Monaku, do Prahy se mu nechce a jeho právníčka soudu navrhl, aby byl vyslechnut prostřednictvím monackého soudu. Novosad se jí nejdřív zeptal, zda "to myslí vážně", a když na svém návrhu trvala, rovnou ho zamítl s tím, že takový "postup je naprosto nevhodný", protože soudu bere možnost reagovat na to, co Rittig při výslechu řekne. Rittigovi Novosad stanovil tři termíny k výslechu, prohlásil, že je jen na něm, jestli přijede, a dodal: "Pokud se žalobce nedostaví, může to hrát roli při posuzování případu."

Poté Novosad vyslechl Jana Janků (předsedu představenstva papírny Neograph, která do listopadu 2011 vyráběla a DPP prodávala předražené lístky na MHD) a Vladimíra Sittu mladšího – někdejšího (v roce 2011 Janků rodinu Sittů z firmy vytlačil) obchodního šéfa Neographu, který se posléze přiklonil ke straně "dobra" a kvůli předraženým lístkům podal trestní oznámení. Janků řekl, že s nápadem vyrábět lístky za ním přišel dávný kamarád z komunistické rozvědky Peter Kmeť, který zastupuje firmu Cokeville Assets z Panenských ostrovů: "Známe se ze studií z Moskvy, já studoval Moskevský finanční institut, on MGIMO (diplomatická škola)."

Dopravní podnik tehdy prý čelil "mohutným pokusům o padělání jízdních dokladů" a Kmeť chtěl polostátní firmě nabídnout nové, bezpečnější jízdenky. Kmeťovým hlavním vkladem byl podle Janků nápad, jak se zcela legálně vyhnout nutnosti uspět ve výběrovém řízení – v zákoně je výjimka, která v případě výroby papíru s ochrannými prvky umožňuje přímo oslovit dodavatele. Věc projednali s ekonomickým ředitelem DPP Ivem Štikou, kterého prý Kmeť velmi dobře znal, a získali souhlas. V lednu 2008 pak DPP s Neographem podepsal smlouvu. Jednu jízdenku bral DPP podle Janků za 38 haléřů. Část zůstala Neographu, část Státní tiskárně cenin, ale nejvíc ze všech (zmiňovaných 17 haléřů) si ukrojila Kmeťova Cokeville Assets (celkem šlo podle Janků o 20 až 30 milionů).

Janků se snažil provizi hájit, ale Novosad i advokát Fondu Petr Kočí ho opakovaně dostali do úzkých a věrohodné vysvětlení prostě nepadlo. Janků tvrdil, že nešlo jen o onen počáteční nápad, jak se vyhnout konkurzu, ale o stabilní Kmeťovo poradenství: "Smlouva byla každý rok revidována." Neuměl ale pořádně říci, s čím mu Kmeťova firma pomáhala. Nejdřív tvrdil, že šlo o právní rady. Pak se ale soudce zeptal, kde Kmeť vystudoval práva, a Janků odpověděl, že asi v Moskvě. Následovala otázka, jak tedy mohl dávat právní rady, a Janků musela přijít na pomoc Rittigova advokátka s tím, že svědek si není jistý, zda práva Kmeť opravdu studoval v Moskvě.

Janků vzal poté právní poradenství zpět a prohlásil, že procenta si Kmeť zasloužil za "konstrukci obchodního případu a strategii jednání s klientem". Detaily nevysvětlil, ovšem v jiné části svého výslechu tvrdil, že důležité byly "Kmeťovy velmi široké kontakty a možnosti". Janků hájil i vysokou cenu jízdenky, kterou podle něj opravňovalo kvalitní zabezpečení – "daleko masivnější než dřív". Jemu samotnému prý vysoká provize nevadila: "Byla to vysoce prestižní zakázka."

Co se Rittiga týče, výslovně řekl, že peníze z provize k němu netekly: "Absolutně ne, nemám takové informace. Jsme osobní přátelé, ale nikdy jsme spolu nepodnikali." Systém podle něj fungoval dobře až do okamžiku, kdy se Sitta nepohodl s tehdejším šéfem dopravních podniků Martinem Dvořákem. Sitta prý v roce 2011 oznámil, že pokud nedostane 40 milionů, "vystoupí s příběhem", a když byl odmítnut, šel na policii a informoval Fond. Podílel jste se na korupci Podle Sitty založil Neograph jeho "děda s tátou" v roce 1997. Po povodních z roku 2002, hledal prý jeho otec "rychlého investora" a dohodl se s Janků (tady Sitta neřekl celou pravdu, protože i jeho otec byl v StB a s Janků se dobře znal z protiamerického odboru rozvědky).

Sitta líčil, jak Janků od začátku plánoval, že budou vyrábět lístky. Jeho chvíle prý přišla, když se šéfem DPP stal Martin Dvořák. Na konci roku 2007 šel prý s Janků jednat do sídla DPP, těsně před tím se však prý v nedaleké panerii potkali s Rittigovým emisarem Janem Valtrem, který údajně říkal, že je vše zařízeno. (S ním a s Janků jednal podle svých slov ještě několikrát, a to prý i v kanceláři označené štítkem Rittig a partneři). Hned poté následovala schůzka se Štikou z DPP a posléze podepsání smlouvy na dodávku jízdenek. Na rozdíl od Janků Sitta tvrdil, že jejich firmou vyrobený lístek byl proti padělání velmi špatně zabezpečený, protože prý dostal instrukce, aby byl co nejlevnější.

Sitta líčil, že s tunelováním DPP od začátku nesouhlasil, ale neměl prý nic v ruce, a tak čekal s trestním oznámením až na leden 2010. Novosad mu to ale zjevně moc nevěřil a sérií otázek ho dostal do snad ještě větších rozpaků než Janků. Svědkovi otevřeně oznámil – "to, co mi popisujete, vypadá jako korupce, na které jste se podílel, činí to na mě dojem spolupachatelství" – a Sitta, jinak přesně si pamatující veškeré detaily, nebyl najednou schopen pořádně vysvětlit, co přesně ho přimělo odvrátit se od Janků a jít na policii. Bude to napínavé Někdejší policista Václav Láska, který pro pražský magistrát provedl audit hospodaření DPP, soudu řekl, že ve firmě "docházelo k rozsáhlé majetkové trestné činnosti". V tomto konkrétním civilním sporu jde však v konečném důsledku výhradně o Rittiga a jeho roli. A tady byl Láska mnohem opatrnější. I on si prý "udělal názor", že Rittig je "osobou ovládající", která mohla přes síť spřátelených firem tahat peníze z DPP. Láska ale zároveň dodal, že přímé důkazy pro to nemá.

Posledním čtvrtěčním svědkem byl analytik a ředitel Fondu Petr Soukenka (dříve BIS), který popsal, jak Fond informace získal. Podle Soukenky nebyl hlavním zdrojem Sitta, ale tři dobrovolníci – zaměstnanci s Rittigem spolupracující advokátní kanceláře MSB Legal (dříve

Šachta & Partners), kteří se rozhodli promluvit: "Do práce nastupovali s jistou představou a vadilo jim, že kancelář nedělá nic jiného, než že pere peníze a tahá je z různých subjektů." Jejich jména prozradit odmítl a Novosad ho k tomu nenutil.

Pozdě odpoledne soudce jednání odročil. Pokračovat se bude pravděpodobně v červnu (záleží, který ze tří termínů Rittig využije).

Výsledek sporu záleží na tom, jak Novosad posoudí roli Rittiga. Fond má v ruce smlouvu (a faktury k tomu), která dokládá, že Rittig měl od Kmet'ovy Cokeville Assets dostávat měsíčně miliony. Rittig však namítá, že tyto peníze nemají s "desátkem" za lístky nic společného, když prý šlo o pouhou odměnu za jakési konzultace mimo území České republiky. Důležité bude, co si soud vezme ze Sittova (ne zrovna bravurního) čtvrtěčního výsledku a co vypoví Rittig s Kmetěm.

6.4.2013

Zdroj: Lidové noviny